



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De laude scripto[rum] pulcherrimus tractatus d[omi]ni
Joha[n]nis tritemij abbatis Spanhemensis ordinis sancti
benedicti de obserua[n]tia burßfelden[sis] ...**

Trithemius, Johannes

Maguntinu[m], 1494

Exordiu[m] libri tractat de laude scriptor[um] Primu[m]

urn:nbn:de:hbz:466:1-31333

Incipit liber dñi Johānis tri-

**temij abbat̄is in spanhem De laude scriptozum. ad dñm
Berlacū tuiciensem abbatem.**

De laude scriptoz facturi sermonem: illius
inuocamus auxiliū: qui sinceris scriptori-
bus. eterne vite claritatē pmisit in premiū.
Nempe qui ad iusticiā erudiūt plurimos:
fulgebūt sicut stelle in ppetuas eternitates.
Quod nō solū de illis intelligendū esse qui
de sua vena cudiūt noua: sed etiā de his q̄ vetera trāscri-
bunt. in sequentibus dño largiente monstrabim⁹. Nam
quātuncūq; vtilis sit doctoris traditio: absq; ministerio
scriptoris ad noticiā posteroꝝ nequaq; deducit. Quicq̄d
eñ boni agimus. quicq̄d fructuose docemus: in obliuio-
nem cito rapitur: nisi scriptozū studio lris cōmendetur.
Scriptozes ergo virtutē dant verbis: memoriā rebus:
vigorem temporibus. Hos si de ecclesia tollas: vacillat
fides. caritas friget. spes decedit. ius perit. cōfunditur lex.
in obliuionē transit euangelū. Deniq; si scriptura defece-
rit. dispergetur populus. deuotio extinguetur. pax catho-
lice vnitatis cōfusa turbabitur. Sed absq; scriptozibus
non potest scriptura diu salua cōsistere: que et casu fran-
gitur: et vetustate corrūpitur. Impressura eñ res papi-
rea est: et breui tempore tota cōsumitur. Scriptoz autē
membranis cōmendans litteras: et se et ea que scribit. in
tempus longinquū extendit. Unde ip̄e ecclesiā ditat. fidē
conseruat. hereses destruit. viciā repellit. mōres instruit.
et dat incrementa virtutibus. Scriptoz deuotus qualē
describere intendimus. deum laudat. angelos letificat.
iustos homines confortat. peccatores emendat. humiles
cōmendat. bonos conseruat. superbos debellat. condem-
nat pertinaces. Scriptoz pietate insignis. dei preco est.
quia voluntatem eius et p̄sentibus annūciat et futuris:
promittens bonis vitam eternā: penitentibus veniam:
negligentibus penam: cōtemnentibus damnationem.

†
Quid hac arte salubrius: quid cōmendabilius pietate?
quā deus diligit, angeli colunt, celi ciues vniuersi venci-
rantur. **H**ec est eī que fidelibus arma fabricat contra
hereticos: que superbos deijcit, demones spoliat sua for-
titudine, et normā viuendi ponit christianis. **H**ec est que
nescios docet, pusillanimes corroborat, deuotos colit,
amore complexatur pacificos. **Q**uid est qđ digne in lau-
dem scriptoris a me possit dici? **Q**uicquid dixerō laudi-
bus eius inferius est, quia prius in me angustus artabi-
tur spiritus, qđ tanto cōdigna honori desit materia. **C**ō-
tingit michi fateor, qđ imperitis oratoribus plerūq; so-
let accidere, qui rerum de quibus loqui ceperāt maiesta-
te cōterriti, nec loqui possunt quod sentiūt, nec ppter ven-
recundiā tacere presūmūt. **S**icq; fit, ut dum ordinem et
regulas dicendi transire metuūt, a pposito utilitatis ca-
dunt. **N**am sicut spiritus pphetie aliquādo etiā pphetas
ad tempus valiter deserit, ita oratorib; quoq; nō semp
adeſt vſitata facundia. **Q**uanto ergo facilius michi trem-
or incutitur, qui nec rhetor sum, nec idoneus exorna-
re latam sermone materiā. **D**eret lingua palato iam ari-
da, spiritus premit sicca precordia, tremet intinctus ite-
rum calamus, in solo viget pectore desiderū et amor scri-
ptoris. **C**um ergo defecerim nemo materiā sed verba no-
uerit defuisse loquenti. **F**aciam tamen christo iuuāte qđ
potero, cū sola charitas nrī sit causa laboris, que omnia
posse rite predicatur.

Cōmendatio utilitatis sacre scripture. **Cap. ij.**

Utrum anteq; laudes et utilitatē scriptorū vli-
terius psequamur, libet in cōmendationē sa-
cre scripture laxare paulisper calamū, vt fra-
tres qui ad scribendi studiū prouocandi sunt
prius in amorem sacre scientie prouocentur. **N**isi eī pa-
teat utilitas operis, animum non flectet suasio laboris.
Scriptura itaq; sacra fratres charissimi nobis ad mulo